

MARIA KONOPNICKA – PATRONKA ROKU 2022

W związku z tym, że rokowi 2022 patronuje wybitna polska pisarka, Maria Konopnicka, w naszej szkole zostały podjęte działania upamiętniające jej życie oraz twórczość. Do najhuczniejszych obchodów doszło podczas powitania wiosny, czyli 21 marca, gdy wszystkie klasy czwarte, śladem Koszałka Opałka, szukały oznak wiosny i wykonywały ilustracje do usłyszanego tekstu Marii Konopnickiej. Tak powstała plastyczna opowieść, którą można obecnie podziwiać na szkolnym korytarzu. Z pewnością do najbardziej znanych utworów tej pisarki należy właśnie baśń „O krasnoludkach i o sierotce Marysi”. Wraz z nastaniem wiosny, która stanowi ważny wątek tej dziecięcej powieści, klasy czwarte zapoznały się z przygodami wspomnianego krasnoludka, z losami chłopca Skarbka, jak również tytułowej sierotki Marysi. Czytając o przygodach skrzatów, uczniowie poznali wartość pracy, piękno polskiej przyrody, ale także czerpali z bogactwa dawnej mowy polskiej. Mnogość archaizmów i kunsztownie zbudowane zdania ukazały niepowtarzalność i wyjątkowość polskiego języka, który warto zgłębiać, a na pewno pielęgnować i stać na straży jego czystości.

Uczniowie wzięli nawet udział w Szkolnym Konkursie Literackim „O krasnoludkach i o dyrektorze Marysi”, by, wzorując się na Patronce Roku, stworzyć własną baśń, co wyszło im świetnie. Prace uczniów zadedykowane naszej Pani Dyrektor (Marysi) można przeczytać na stronie szkoły:

<https://sp4boleslawiec.pl/o-krasnoludkach-i-o-dyrektorze-marysi-konkurs-rozstrzygniety,618,pl>

Z kolei na kolejnych lekcjach języka polskiego **nauczycielki czytały dzieciom fragmenty poetyckiej opowieści „Na jagody”**. Przeniosła ona małych słuchaczy do tajemniczego boru pełnego zwiewnych panien Borówczanek, gdzie jagodowy król oprowadza po swym baśniowym królestwie dzielnego Janka zbierającego dla swej mamy kwiaty i jagody.

Pisarka znana z twórczości dedykowanej dzieciom tworzyła także dzieła dla czytelników dojrzałych. Traktowała w swych wierszach o życiu, rodzinie, o miłości. Warto zaprezentować choćby jeden z nich:

Kubek

Z jednego kubka ty i ja
Piliśmy onej chwili;
Lecz że nam w wodę padła łza,
Więc kubek my rozbili.

I poszli w świat, i poszli w dal,
Osobną każde drogą,
Ani nam szczątków onych żal,
Co zrosnąć się nie mogą...

Dziś, kiedy w skwary znojnych susz
Samotne kroki niosę,
Gwiazdy mi jasne z złotych kruz
Podają srebrną rosę.

Lecz wiem, że w żadnej z gwiezdnych czasz
Nie znajdzie się ochłoda,
Jaką miał prosty kubek nasz,
Gdzie były łzy – i woda.

Konopnicka nawet w wierszach o miłości pozostaje propagatorką realizmu i pozytywizmu. Praca organiczna dotyczy także pojęcia rodziny jako podstawowej komórki społecznej. W związku najważniejsze jest więc wspólne przezwyciężanie trudności i budowanie szczęścia razem, a nie tylko westchnienia do ukochanej osoby.

Piękny język utworów Marii Konopnickiej, stylizowany na wzór ludowy, nie tylko zachwyca i wzrusza. Czasem także napawa serca Polaków dumą, szczególnie gdy czytamy patriotyczne wiersze tej znanej i zasłużonej dla kraju pisarki.

Oto mistrzowska próbka spod pióra Marii Konopnickiej:

A jak ciebie kto zapyta:
Kto ty taki, skąd ty rodem?
Mów, żeś z tego łanu żyta,
Żeś z tych łąk, co pachną miodem.

Mów, że jesteś z takiej chaty,
Co Piastowską chatą była.
Żeś z tej ziemi, której kwiaty
Gorzka rosa wykarmiła.

Za miesiąc będziemy świętować kolejną rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Warto przy tej okazji przypomnieć, że wiersz Marii Konopnickiej „Rota” (napisany w 1908r.) po odzyskaniu przez Polskę niepodległości był konkurentem Mazurka Dąbrowskiego do określenia mianem hymnu narodowego!

A teraz obowiązkowa lektura dla każdego małego (i nie tylko) Polaka.

Krótki życiorys Marii Konopnickiej

(ur. 1842 w Suwałkach– zm. 1910 we Lwowie)

Maria Konopnicka, przyszła na świat 23 maja 1842 r. w Suwałkach. Była polską poetką, uznaną nowelistką, krytykiem literackim i tłumaczką. Reprezentowała nurt pisarstwa zwany realizmem. **Dorastała w Kaliszu**. Ojciec posłał ją później na znakomitą pensję, mianowicie do sióstr Sakramentek w Warszawie. Tam też nawiązała się znajomość Marii z Elizą Orzeszkową. Dwudziestoletnia Maria wyszła za mąż. Wybrankiem był Jarosław Konopnicki. Wkrótce oboje przenieśli się do Bronowa. Jakkolwiek mowa w biografiiach o sielance małżeńskiej, to miały tam miejsce kłopoty finansowe oraz kłótnie. Stąd wzięto się jej rozczarowanie. Doczekała się z związku ósemki dzieci. Po dziesięciu latach przyszedł koniec małżeństwa – Maria zdecydowała się porzucić męża. Przeprowadziła się do małego dwupokojowego mieszkania. W takim zaciszu zaczęła udzielać korepetycji oraz pisać to, z czym nosiła się już od dłuższego czasu. Zaangażowała się społecznie. **Była aktywnym obrońcą praw kobiet**. Gdy jej dzieci podrosły, Maria rozpoczęła podróże po całej Europie. W latach 80. Konopnicka pracowała w redakcji pisma dla kobiet „Świt”. Zmarła na zapalenie płuc 8 października 1910 r. we Lwowie. Do jej najśłynniejszych utworów zalicza się dziś na przykład zbiory nowel „Dym”, „Mendel Gdański”, czy też „Nasza szkapa”. Pisała również utwory dla dzieci, wśród których nie sposób nie wymienić „O krasnoludkach i o sierotce Marysi”, „Na jagody”, „Stefek Burczymucha” albo „Zimowy poranek”. W 1908 roku napisała „Rotę”- wiersz, który po odzyskaniu przez Polskę niepodległości był konkurencją dla Mazurka Dąbrowskiego do hymnu narodowego.

Warto też poznać najbardziej znane i doceniane utwory Marii Konopnickiej. Zachęcamy do sięgnięcia po nie i delektowania się pięknym językiem tej pozytywistycznej pisarki, zwanej też często (za sprawą wyjątkowo barwnego i onirycznego języka) dzieckiem romantyzmu.

Zbiory nowel:

Cztery nowele (1888)

Na drodze (1893) – zawierał m.in. nowele: Dym, Mendel Gdański, Nasza szkapa

Ludzie i rzeczy (1898) – zawierał m.in. nowelę Miłosierdzie gminy

Na normandzkim brzegu (1904)

Utwory dla dzieci:

Śpiewnik dla dzieci

O Janku Wędrowniczku (1893)

O krasnoludkach i o sierotce Marysi (1896)

Na jagody (1903)

Stefek Burczymucha

Szkolne przygody Pimpusia Sadełko (1905)

Co słonko widziało

Zbiory wierszy:

Z mojej Biblii (1896)

Linie i dźwięki (1897)

Italia (1901)

Śpiewnik historyczny (1904)

Ludziom i chwilom (1905)

Nowe pieśni (1905)

Głosy ciszy (1906)

W zimowy poranek (1870)

Memu miastu (1897)

Rota (1908)

Wolny najmita

W poranek

Noc

Kubek (1842)

Jaś nie doczekał (1915)

Pieśń o domu

Tam, w moim kraju, w dalekiej stronie (1915)

Opracowała Monika Grygorcewicz